

Inatsisartunut ilaasortaq, Nivi Olsen
Demokraatit

**Internetsikkut attaveqaatit, ungasianiillu ilinniartitsineq pillugit § 37
naapertorlugu apeqquteqaammut 2023-050-imut akissut**

21-03-2023
Suliap nr.: 2023 - 4431
ID. nr. 85500580

Asasara Nivi Olsen

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu internetsikkut attaveqaatit, ungasianiillu ilinniartitsineq pillugit Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarputit. Apeqqutitit uannit akineqartussatut innersuunneqarput. Apeqqutitit matuma kinguliani ataasiakkaarlugit allanneqarput, akissummillu malitseqarlutik.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

**Apeqqut 1. Alimasissumik ilinniartitsinissamut aammalu video aqqutigalugu
ataatsimiissinnaanissamut pilersitsinissaq periarfissaatinniarlugu, nunatsinni
inoqarfiit qanoq amerlatigisuni nittartakkakut attaviit pitsaasuullutillu
aalajaatsumik atorpeqarsinnaappat?**

Akissut: Akissuteqarnissami Tusassi ilassutissaanik piniafigineqarpoq. Tusassip paasissutissiissutigaa, inoqarfinni Tusassip pilersugaanni tamani videokkut attaveqarsinnaaneq periarfissaasoq. Taamaalilluni inoqarfinni ungasianit ilinniartitsinissamik neqeroorteqartoqarsinnaallunilu, videokkut ataatsimiittoqarsinnaavoq. Taamaakkaluortoq ungasianit ilinniartitsinissami, videokkullu ataatsimiinnissani periarfissaasut killeqarsinnaapput. Assitaa kipisaqattaannginnerutillugu, videokkullu ataatsimiinnermi ataatsikkut peqataasut amerliartuinnartillugit piginnaasaq annerusoq pisariaqartinneqassaaq. Pingaartumik qaammataasiaqarfiusuni tamanna killeqarneruvoq.

Tusassip ilanngullugu paasissutissiissutigaa:

"Nunaqarfinnut, pingaartumik qaammataasiatigut attaveqarfiusunut attaveqaatigut Tusass-ip ukiuni makkunani annertuumik ukkatarai. Greensat-ip atulerneratigut qaammataasiatigut attaveqarfiusunut tamanut aasamut naammattumik, aalaakkaasumillu attaveqalissasoq Tusass-ip naatsorsuutigaa. Ækvatorimit 36.000 km-inik ungasitsigisumut signali qaammataasiamut utimullu ingerlaarnera patsisaalluni suli attavilussinnaasassaaq, taamaakkaluartorli attaviit maannamit pitsaanerulissallutik."

Taassuma saniatigut ilinniagaqarnermi attaveqatigiiffik ATTAT Tusassip erseqqissaateqarfigaa:

"Tusass ukiorpasuanngortuni nunami atuarfinnut internetsimik pilersuivoq. Tamanna aalajangersimasumik akigititaqarluni ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmik isumaqatigiissuteqarnikkut pivoq. (Konto pingaarneq 40.90.08) Nuna tamakkerlugu illoqarfinni nunaqarfinnilu

Tusass-ip internetseqartitsiffiini tamani atuarfiit ilinniarfiillu katillugit 115-it, ilinniagaqarnermi attaveqatigiiffik ATTAT-mut attavilersinnaanerit isumaqatigiissutip qulakkeerpaa. Attaveqaammi tassani attaviit sakkortusarneqarnissaat ukiuni kingullerni annertuumik suliniutigineqarpoq, illoqarfinnilu atuarfiit amerlanersaat ullumikkut sukkasuumik fibernetseqarlutik. Nunaqarfinni atuarfiit internetsikkut attaveqaatimminik pitsanngorsaaniarnerminni 4G-mik iluaquteqalersut siulliit ilagaat. Taamaalilluni ungasianit ilinniartitsinissaminnut, videokkullu ataatsimiinnissaminnut nunami atuarfiit amerlanersaat periarfissagissaarput.”

Apeqqu 1a. Inoqarfiit sorliit matumani periarfissaqanngillat?

Akissut: Ungasianit atuartitsisinnaassagaanni, videokkullu ataatsimiissinnaassagaanni sumiiffik internetsimut attaveqartariaqarpoq. Inoqarfiup nassuiarneqarnera ersarinngilaq. Nuna tamakkerlugu Pilersaarummi inoqarfinni taaneqartuni Avannaani Ikerasaarsummut (innuttaasoq ataaseq), Qeqertanullu (innuttaasut 31-t) internetsimut mobilimullu attaveqanngillat.

Apeqqu 2. Nuna tamakkerlugu alimasissuumik ilinniartitsinissamut aammalu video aqqutigalugu ataatsimiinnissamut periarfissaqalernissaq anguniarlugu nittartakkakkut attaviit aningaasaliiffigineqassappata pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu suut kingunissarai?

Akissut: Qeqertani attaviliissagaanni marlunnik kisitsisitaqarluni millionilikkaanik akeqassasoq, ukiumullu ingerlatsineq 2 mio. koruunit missaannik akeqassasoq, Tusassip siornatigut nalilernikuuaa. Ikerasaarsummut attaviliinissaq, ingerlatsinissarlu qanoq akeqassanersoq naliliiffigineqarnikuunngilaq.

Nuna tamakkerlugu nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutinik annertusaanerit Tusassip akisussaaffigai, atuisunillu aningaasalersorneqarlutik. Tusassi aalajangersimasuumik kiffartuussinissaanik Naalakkersuisut peqqusinnaavaat, tassungalu aningaasartuuteqarnerunissaq atuisunit akilerneqassalluni.

Apeqqu 2a. Nittartakkakkut attaviit pitsaanernik taarserneqarnissaannut aningaasliinissat piffiillu tamaasa qanoq akeqarnissaanik nalilersuinissamut, inoqarfiit allattorsimaffeqarnissaanik suliaqarnissaq periarfissaanerluni?

Akissut: Apeqqutinut 1a-mut, 2-mullu akissutit takukkit.

Apeqqu 3. Alimasissuumik ilinniartitsinerulernissamut pitsaaqutit suut Naalakkersuisuniit isigineqarpat? a. Pissutsinut taakkununga ilinniartut tamarmik assigiimmik periarfissaqalernissaannut Naalakkersuisut qanoq qulakkeerinniiniparpat? Uani atortorissaarutit (qarasaasiat, iPad assigisaannilluunniit) nittartakkamullu attaveqaatit pineqarlutik?

Akissut: Tulliuttumi akissut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumit tiguara:

“Ungasianit ilinniartitsinerup atorneqaleraluttuinnarnerani iluaqutissarpaaluit Naalakkersuisut takusinnaavaat. Pingaartumik illoqarfinni minnerusuni nunaqarfinnilu atuartitsissutinut

aalajangersimasunut ilinniarsimasunik ilinniartitsisussanik atorfinitsiniartarnerni unammillernartunut, ungasianit ilinniartitsineq iluarseeqataasinnaavoq, piffissamilu sivikinnerusumi sivilunerusumilu atuartut ilinniartullu ungasianit ilinniartinneqarnissaannut periarfissagissaartitsinerusinnaalluni.

a. Ungasianit ilinniartitsinermit iliuusissamik pilersaarusiortussamik, Naalackersuisut suleqatigiissitamik pilersitsinikuupput. Iliuusissamik pilersaarusiortnermut atatillugu, ungasianit ilinniartitsinermit assigiimmik atugassaqartitsisoqarnerisooq ilaatigut misissuiffigineqassaaq. Apeqqut 6-imut akissut aamma takuuk.

Kommunit peqatigiillutik suliniutaasa Kivitsisa-p kingunerisaanik, meeqqat atuariini atuartitsinermit atorneqartunik atuartut ilinniartitsisullu tamarmik iPad-itaarnikuupput."

Apeqqut 4. Meeqqat atuariini nittartakkakkut ilinniartitsissutit suut ullumikkut atorneqarpat? a. Taakkununga ukiumut qanoq aningaasartuuteqartoqarpa?

Akissut: Tulliuttumi akissut ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut ilageeqarnermullu Naalackersuisumit tiguara:

"Nittartakkatigut ilinniutit meeqqat atuariini ullumikkut atorneqartut, piffissarititaasup iluani tamakkerlugit misissorsinnaasimangilagut. Ilinniartitsisut ataasiakkaat atuartitsinissap aaqqissuunnissaanut, teknologitigullu ilinniutit qanoq annertutigisumik atorneqarnissaannut annertuumik kiffaangissuseqarput, taamaattumillu nunami meeqqat atuariini ilinniartitsisunit tamanit akissutit, piffissaliunneqartup matumap iluani pissarsiarineqarsinnaasimanatik.

Taamaakkaluortoq teknologitigut ilinniuterpaaluit Kivitsisa-meersut meeqqat atuariini ilinniartitsisunit atorluarneqartarput. Siullermik iPadinut sakkussat atorneqarsinnaasut atorluarneqarput. Soorlu assersuutigalugu; SkoleTube, Showbie aamma Book Creator. Erseqqissaatigineqassaaq, ilinniartitsinermit digitalikkut sakkussat annertunerpaartaat internetsimut attaveqaannaavittariaqanngimmata. Taassumap saniatigut atuariit/kommunit ilaat atuariini/kommunimi ilinniartitsisunut atuartunullu atugassiassanik digitalikkut ilinniutinik pisisarput (assersuutigalugu "Clio online" imaluunniit "Matematikfessor").

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ataani Ilinniusiorfik ilinniartitsinermit atortussat timitalerlugit, digitaliuutillugillu saqqummersittarpari. Atortussat aqutsisoqarfiup ibogiatigut imaluunniit app-ikkut "ILA iBog"-ikkut aaneqarsinnaapput. Internetsimut attaveqarluni, aammali attaveqarani atortut atorneqarsinnaapput. Ilinniusiorfiup atuagaatai massakkut 340-t missaanniipput, nutaallu ataavartumik saqqummersinneqartarlutik.

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani digitalikkut attaveqarfik mitCFU pillugu Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup Danmarki Savalimmiullu suleqatigai. Meeqqat atuariini GUX-imilu ilinniartitsisut atuartullu/ilinniartullu digitalikkut ilinniutinik isumassarsiorfissatut, paasissutissanilluunniit aallerfittut imaluunniit atuartitsinermit/ilinniartitsinermit atugassanik

akeqanngitsumik atuisinnaapput. Nittartakkatigut atuakkat kiisalu ilinniartitsineranut attuumassuteqarlutik tv-kkut isiginnaagassiat, filmillu ilinniutaatigineqarput. Ilinniutit ilinniartitsisunut aamma ilitsersuutitaqarput.

Kalaallisut atuarnermik spil-inngorlugu atuartunut ilinniutaasoq, App-eq GraphoGame Kalaallisut Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ineriartortinnikuuaa. Meeqqat atuariini klassinut minnernut suliaavoq, ilinniartitsisunullu ataasiakkaanut ikiuutaasussamik, ilitsersuutaasussamillu atuartitsinissamut ilitsersuutitaqarluni.

Taassumap saniatigut meeqqat atuariini, GUX-imi, Majoriami, qitiusumik ilinniarfinni, Ilisimatusarfimmilu atorneqarsinnaasunik Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik licensinik pisinikuuvoq, ukununnga: Office 365, infomedia, scanpix, Filmcentralen kiisalu ordbogen.com.

a. Aningaasartuutit siullermik kommuninit akilerneqartarput, taamaattorli digitalikkut sakkussat kingullertut taaneqartut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit pisiarineqarlutik. Taakkununnga ukiumut aningaasartuutigineqartartut katillugit 720.000 koruunit missaanniittarput. Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ataani Ilinniusiorfimmit ilinniartitsinermit atortut, Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup aningaasaliissutaasa iluini aningaasartuutigineqartarput, atortullu meeqqat atuariinut akeqaratik.”

Apeqqut 5. Ungdomsskolini nittartakkakut ilinniartitsissutit suut ullumikkut atorneqarpat? a. Taakkununnga ukiumut qanoq aningaasartuuteqartoqarpa?

Akissut: Tulliuttumi akissut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisumit tiguara:

“eGUX-imi piffissaq tamakkerlugu ilinniartut sapaatip akunneranut akunnerni 12-15-ini Zoom-ikkut, internetsimullu attaveqarlutik nipilerlugu filmiliummillu atuillutik atuartinneqartarput. Kalaallit Nunaata annersaani peqataasoqarluni internetsikkut ilinniartitsinermit peqataanissami attaviit pitsaanerininik, eGUX-ip nalinginnaasumik misilittagaraa.

Illoqarfinnit/nunaqarfinnit tulliuttunit ilinniartoqarnikuuvoq: Upernavik, Upernavik Kujalleq, Tasiusaq, Innaarsuit, Kangersuatsiaq, Uummannaq, Ikerasak, Qaarsut, Tasiilaq, Kuumiit, Qeqertarsuaq, Qasigiannugit, Ilimanaq, Aasiaat, Ilulissat, Kangerlussuaq, Sisimut, Maniitsoq, Nuuk, Qeqertarsuatsiaat, Paamiut, Narssarsuaq, Narsaq aamma Qaqortoq.

Tunumit peqataasut ilaanni filmiliut qamittariaqarlugu nipiliinnarlugu peqataasariaqartarsimanerisigut imaluunniit filmiliut kipisataqattaalaartarneratigut ajornartorsiuteqallattaasimapput, ataatsimulli isigalugu peqataasinnaasarput, iluatsikkajuttarlunilu.

Apeqqut 4-mut akissut aamma takuuk.”

Apeqquut 6. Qinigaaffik matumani nittartakkakut ilinniartitsissutinik Naalakkersuisut nutaanik suliniuteqarnissaminnik pilersaaruteqarnerlutik? a. Taamaappat suut?

Akissut: Tulliuttumi akissut Ilinniartitaaneranut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumit tiguara:

"2022-mi marsimi ilinniartitaaneq pillugu isumasioqatigiinnerup kingunerisaanik, suleqatigiissitamik ungasianit ilinniartitsineq pillugu nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaarusiortussamik pilersitsiniarlutik Naalakkersuisut aalajangerput. Ungasianit ilinniartitsinermi misilittakkat, suliniutissanut nutaanut isumassarsiat, ilinniartitsisunik piginnaanngorsaaneq, ungasianit ilinniartitsinermi ilikkarnartoq, ilinniarfiit ilaanni ungasianit ilinniartitsinerup ilisaritinneranut atatillugu aallartisarnermi aningaasartuutissat missiliorneqarnerat kiisalu siunissami ungasianit ilinniartitsinissami nutaatut suliniutissanut siunnersuutit, nakkutiginninnerlu iliuusissatut pilersaarummi allaatigineqassapput. Ungasianit ilinniartitsineq pillugu iliuusissatut pilersaarut allaqqitassiaq suleqatigiissitap 2023-p naanerani naammassisaagaa naatsorsuutigineqarpoq, iliuusissatullu pilersaarut UPA2024-mi Naalakkersuisut Inatsisartunut saqqummiutissagaat naatsorsuutigineqarluni."

Apeqquut 7. Naalakkersuisut pineqartumut allanik paasissutissiisinnaanerlutik?

Akissut: Annerusumik oqaaseqaatissaqanngilanga.

Neriuppunga qulaani allaqqasuni apeqquteqaatitit akineqartut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Erik Jensen